

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 8. TĀ•DNE

ĀsterĀ½, 26 Ānor 2008

Je to asi všude na svĀtĀ> dneska nĀ>jak poblĀznĀ>né... Kolem newyorského Central Parku je jen pár stupĀĀ< Celsiových nad nulou. A to se tam pĀ™ed pár dny chodilo v triĀ•ku... StejnĀ> jako nyní v ĀĀechách, bylo i tam nedávno témĀ>, vedro. Zato vzdušná vlhkost je stále stejnĀ> jako jindy - tedy vysokĀ>. Však je to také místo pĀ™ímoĀ™ské, co naplat.

V létĀ> je tam vzduch témĀ>Ā™ tekutý. PrĀ™švih je, Ā¾e všechno napuĀ•í, naraší - a co pak? Ā¾ zase mrazy? Co vy, zahrádkĀ™ky a zahrádkĀ™i - jak to vidíte s letošní úrodou? Na keĀ™iĀ•ku máty pod oknem uĀ¾ jsou zelené lístky. Mám pod okny chumel snĀ>Ā¾enek... Lenka (21. 2.) Dnes své jmeniny slaví i Eleonora. Lze se domnívat, Ā¾e tato jména mají společný základ, ale není tomu tak. Zatím co jméno Eleonora je jméno arabského pĀ™vodu a znamená "BĀh je mé svĀtlo", o pĀ™vodu Lenky se vedou spory. Podle jednĀ>ch je to zdrobnĀ>lina jména Magdalena - tedy Ā¾ena, Ā• dívka, pocházející z biblického mĀ>sta Magdaly, jiné, Ā¾e je to zdrobnĀ>lina jména Helena, které je pĀ™vodu Ā™eckého a znamená slunce, záĀ™ící, pĀ™ípadnĀ> pochodeĀ™ (srovnejte s Helios). StejnĀ> tak to mĀ>Ā¾e být zkrácená forma Apoleny, Apolenky. Ā¾ je to jak chce, Lenka se stala jménem velmi oblíbeným a Ā¾ije si svým vlastním Ā¾ivotem. Jen u nás jich Ā¾ije skoro sto sedmnĀ>ct tisíc, onĀ>ch nositelek tohoto krásného a nĀ>Ā¾ného jména. TakĀ¾e všem Lenkám, Lendulkám i LeniĀ•kám hodnĀ> štĀ>stí. Petr (22. 2.) jednoho nositele tohoto jména jsme tu uĀ¾ mĀ>li v létĀ>, nyní si to trošku zopakujeme. Je to jméno pĀ™vodu Ā™eckého, pĀ™vodnĀ> znĀ>lo Petros - a znamená kámen, nebo skála. Je to tedy Ā•lovĀ>k zásadový, pevný ve svých názorech - a moĀ¾nĀ> i trošku tvrdohlavý - prostĀ> kámen. PĀ™vodní varianta tohoto jména bylo aramejské slovo "Kéfa" tedy skála, kámen, Petros je jeho pĀ™eklad do Ā™eĀ•tiny, pĀ™iĀ•emĀ¾ latinizací té vznikl následnĀ> náš Petr. Svatý Petr má skuteĀ•nĀ> tvrdou šichtu, neboĀ¾ je patronem, papeĀ¾Ā™ezníkĀ™, sklĀ™Ā™Ā™, truhlĀ™Ā™, hodinĀ™Ā™, zámeĀ•níkĀ™. slĀvaĀ•Ā™ olova, hrnĀ•Ā™Ā™, zedníkĀ™, cihlĀ™Ā™, mostĀ™Ā™, kameníkĀ™, soukeníkĀ™, valchĀ™Ā™, rybĀ™Ā™ a lodníkĀ™. A aby se nenudil, hlídá ještĀ> nebeskou bránu, aby se dovnitřĀ™ nedostal nĀ>kdo nepatĀ™iĀ•ný My ho mĀ>Ā¾eme spatĀ™it kaĀ¾dou hodinu na StaromĀ>stském orloji. To je ten chlĀpek s tím zlatým křídlem Petrové, PéĀ•ové, PetĀ™iĀ•kové a PéĀ•ulkové - gratulujeme. Svatopluk (23. 2.) je velice starobylé slovanské jméno a znamená, Ā¾e dotyĀ•ný je silný "v plucích", ve vojsku a má sílu z nich pocházející. Ten nejznĀ>mjší Svatopluk byl knĀ™ Svatopluk I., vládce velkomoravský. Cesta, jakou se ke svému úĀ™adu dostal, nebyla dvakrát Ā•istá, ale dĀ>jiny píší vítĀ>zové. Mj. zajímavé je, Ā¾e on, stejnĀ> jako vĀ>tšina našich vládcĀ™, prošel kriminálem. A to za nic menšiho neĀ¾ za zradu - byl synovcem knĀ¾ete Rastislava a pĀ™ipadl mu pouze Nitranský údĀ>. To mu však bylo málo a tak svého strýce zradil, zjal jej a vydal franskému Karlomanovi, synovi císaĀ™e Ludvíka NĀ>mce. OdmĀ>ny se však nedoĀ•kal, neb císaĀ™ k nĀ>mu (celkem oprávnĀ>nĀ>) nepojal dĀ>vu. Nakonec - po mnoha peripetiích - se Svatopluk vládcem Velké Moravy skuteĀ•nĀ> stal. Byl to ten Svatopluk, co o nĀ>m líĀ•í povĀ>st, Ā¾e si povolal své tĀ™i syny, o jim napĀ™ed zlomit tĀ™i svázané pruty a poté kaĀ¾dý jednotlivĀ>. Všichni tu povĀ>st známe a všichni víme. Nejednotnost a nesvornost je jedna ze základních Ā•eských vlastností. Tak tomu bylo i mezi Svatoplukovými syny. A zatímco se mezi sebou prali o moc, Velkomoravská Ā™iše se rozpadla. Mimochodem Svatopluk je stále velmi oblíbené jméno a hodnĀ> se dává. Za všechny slavné si pĀ™ipomeĀ™me krásného prvorepublikového milovníka a nezapomenutelného nadporĀ•íka Lukáše - Svatopluka Beneše. MatĀ>j (24. 2.) "Na Svatého MatĀ>je, kdyĀ¾ se slunce zasmĀ>je"- letos se to povedlo, sluce se smĀlo celý den, byĀ¾ je ještĀ> únor. MatĀ>j a jeho varianta Matyáš jsou pĀ™vodu hebrejského a znĀ>lo Mattihjáh - tedy Dar boĀ¾í. Z tétoĀ¾ základu vznikl i Matouš a Matyáš. Toto jméno u nás opĀ>t nabývá na oblíbĀ> a MatĀ>jĀ™, MatoušĀ™ a MatyášĀ™ uĀ¾ je vĀ>kol jako naseto. Byl to prý jeden z ApoštolĀ™, který "nastoupil do sluĀ¾by" po Jidášovi. Nikdo poĀ™ĀdnĀ> neví, jak a kdy zemĀ™el. ÚdajnĀ> ho prý kolem roku 63 pohané ukamenovali - podle jiné varianty ho zabili sekýrou. KaĀ¾dopĀdnĀ> nezemĀ™el sešlostí vĀ>kem. Podle pranostiky "Svatý MatĀ>j ledy láme", víme, Ā¾e zima uĀ¾ má namále a mĀ>Ā¾em tĀ>šit na jaro. PovĀ>ra tvrdí, Ā¾e by se ten den mĀ>lo tĀ™Āst ovocným stromovým, aby hojnĀ> rodilo. Ale nejvĀ>tš atrakcí jsou ovšem MatĀ>jské poutĀ>, které se po celá staletí konají na mnoha místech Evropy. U nás to dĀ™íve bývalo v Dejvicích, nyní uĀ¾ drahá léta v bývalé JuldĀ> FuldĀ> - tedy na výstavišti. Ale ty Ā•asy, kdy kolotoĀ• stál korunu a cukrová vata taky, jsou bohuĀ¾el ty tam. Dnes je to bohapustĀ> komerce a na návštĀ>vu poutĀ>, abyste si vzali tak dvěĀ> tisícovky. Jo, tam se taky tĀ™ese, ale vašima kapsama!!! Liliana (25. 2.) Význam tohoto jména je jasný. Je pĀ™vodu latinského a jmenuje se tak kvĀ>tina, která se stala symbolem nevinnosti - tedy Lízlie (latinsky Lilium). Je to krásné jméno, bohuĀ¾el, u nás se velké oblíbĀ> netĀ>ší. Dnešní den si ovšem pĀ™ipomínáme i z jiného dĀ™odu. V roce 1948 se toho dne Klement Gottwald "vrátil právĀ> z Hradu" - a jak to dopadlo, víme všichni. Škoda mluvit... NicménĀ>, jakkoli mĀ> za to moĀ¾nĀ> zrození po r. 1989 odsoudí, je tĀ™eba obĀ•as tudĀ> událost pĀ™ipomínat - aby se - tĀ™eba z neinformovanosti - nĀ>kdy komunisti nepokusili o totĀ¾. VĀ>dycky se najde nĀ>kdo v touze po moci a po majetku "zblbne" davy a mĀ>lo by se vĀ>dĀ>t, na co si pĀ™ištĀ> dát pozor. Ale dost pouĀ•ování. Dneska mají Liliany svĀ>j svátek a tak jim pĀ™ejeme hodnĀ> štĀ>stí a zdraví, a aby si svĀ>j svátek hezky uĀ¾ily. Dorota (26. 2.) jméno je Ā™eckého pĀ™vodu. ZnĀ>lo (a zní) Dorothea a znamená to Dar BoĀ¾í. Existuje svatá Dorota, která je patronkou zahradníkĀ™, kvĀ>tinĀ™Ā™, pivovarníkĀ™, horníkĀ™, novomanĀ¾elĀ™, nevĀ>st a šestinedĀ>lek. Podle povĀ>stí Dorota krásná mladá dívka, která Ā¾ila v Caesareji v Malé Asii. Narodila se a byla vychována v kĀ™esĀ¾anské rodinĀ>. Zamiloval se do ní Ā™imský místodrážčí Apurcius a ona ho odmítla. No, a to nemĀ>la dĀ>lat. Odmítnutý nápadník ji nechal zajmĀ•it.. Pak ji odsoudil ke smrti stĀ>tím. Cestou na popravištĀ> volala dívka JeĀ¾iše a tvrdila, Ā¾e je jeho nevĀ>. Jednomu mladému Ā™imanovi to pĀ™išlo legraĀ•ní a dĀ>lal s z ní šoufky. Byl to mladý advokát jménem Theofil. Volal na ni, Ā¾e kdyĀ¾ mu pĀ™inese kvĀ>tiny a ovoce z Kristovy zahrady, Ā¾e uvĀ>Ā™í. No a najednou se tam snesl andĀ>l košem kvĀ>tin a ovoce. Theofil padl na kolena a pĀ™ihlásil se ke kĀ™esĀ¾anství. No, tak to vzali z jedné vody na Ā•isto po DorotĀ> rovnou popravili Theofila. Jo, byly to tvrdé doby. Dneska mají Dorotky svĀ>j svátek a pĀ™ejeme jim aby ho oslavily pĀ™íjemnĀ> a s radostí. Alexandr (27. 2.) je slavné jméno. Je Ā™eckého pĀ™vodu a znamená obránce muĀ¾Ā™. Je to jméno oblíbené po celém svĀ>tĀ>. VĀ>bec nejznĀ>mjším Alexandrem byl Alexandr Makedonský - syn Filipa

Makedonského. Byl vládcem obrovské říše, která se ovšem po jeho smrti rozpadla. Aby zlomil odpor původních obyvatel dobytých území, nutil své makedonské vojáky, aby se ženili s místními dívkami. Tím chtěl zajistit pokrevní pouta mezi dobyvateli a ostatním obyvatelstvem a docílit toho, aby si nakonec obyvatelé celé říše, ať už byli jakékoli národnosti, si byli rovni. Měl na to ovšem málo času, takže tato vskutku zajímavá metoda nestačila zapustit kořeny a po jeho smrti se celá říše rozpadla. My si ovšem připomeneme jiného Alexandra. Jím dramatik a spisovatel Alexandre Dumas, Gaskoňec a dosud nepřečtený vypravěč. To on vymyslel slavnou větu "Jeden za všechny - všichni za jednoho!" Pídemich